

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 9Co/5/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4417211518
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 02. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Andrea Szombathová-Poláková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2021:4417211518.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Andrey Szombathovej-Polákovovej a členiek senátu Mgr. Ingrid Radošickej Vallovej a JUDr. Kataríny Marčekovej, v spore žalobcu: P. Q., nar. XX. XX. XXXX, bytom W. XXX, zast. JUDr. Peter Vachan, LL.M., advokát, so sídlom Žilina, Pavla Mudroňa 1191/5, IČO: 42 350 026, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s. r. o., so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 792 752, zast. Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s. r. o., so sídlom Bratislava, Kubániho 16, IČO: 47 233 516, o určenie, že úver je bezúročný a bez poplatkov a o určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 8. novembra 2019 č. k. 13Csp/85/2017-136 takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v jeho napadnutom výroku o zamietnutí žaloby žalobcu v časti o určenie, že úver je bezúročný a bez poplatkov m e n í tak, že určuje, že Zmluva o spotrebiteľskom úvere revolvingového typu č. 8500127253 zo dňa 19. 08. 2015, uzavretá medzi žalobcom a žalovaným, je bezúročná a bez poplatkov.

Rozsudok súdu prvej inštancie v jeho napadnutom výroku o zamietnutí žaloby žalobcu v časti o určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy a vo výroku o náhrade trov konania z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalobu žalobcu zamietol a žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v plnej výške. Rozhodnutie po právnej stránke odôvodnil ustanoveniami § 52, § 53, § 54 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, § 9 ods. 1, 2, 3, § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Uviedol, že žalobca sa svojou žalobou voči žalovanému domáhal určenia, že úver, ktorý mu žalovaný poskytol zmluvou č. 8500127253 z 19. 08. 2015, je bezúročný a bez poplatkov, a to podľa § 11 ods. 1 písm. b) zákona č. 129/2010 Zb., pretože uvedená zmluva neobsahuje všetky obligatórne náležitosti, tak ako jej to ukladá zákon č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, že je nesprávne uvedená výška úveru, ktorý má celkovo zaplatiť a že nesprávne uvedená je i RPMN. Taktiež sa domáhal určenia neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy č. 8500127253 z 19. 08. 2015, ktorá je podľa neho taktiež neplatná z dôvodu, že nadväzuje na neplatnú zmluvu o úvere. Zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere revolvingového typu č. 8500127253 z 19. 08. 2015, uzavretej medzi žalovaným ako veriteľom a žalobcom ako dlžníkom, súd prvej inštancie zistil, že žalovaný poskytol žalobcovi úver v sume 1.500 eur, ktorý sa žalobca zaviazal splatiť v 36 mesačných splátkach po 52,55 eura (celkovo spolu s poplatkom za úver sumu 2.041,80 eura) pri predpokladanej RPMN vo výške 26,10% a ročnej úrokovej sadzbe 16,94% a priemernej RPMN vo výške 33,96% a poplatku za poskytnutie úveru v sume 150 eur. Z dohody o poskytovaní služieb č. 8500127253, uzavretej medzi žalovaným ako veriteľom a žalobcom ako dlžníkom, uzavretej dňa 19. 08. 2015 súd zistil, že strany sa ňou dohodli na tom, že žalovaný bude žalobcovi v spojitosti s vyššie uvedeným úverom poskytovať dobrovoľné doplnkové služby za

mesačnú odplatu 2,56% zo sumy úveru (bez poplatku za úver) počas splácania úveru, pričom malo ísť o služby uvedené v bode II. dohody (služba informácie o zostávajúcich záväzkoch, služba odkladu splatnosti splátok, služba informácia pred splatnosťou splátky, služba informácia o prijatí platby, služba vyhotovenie a zaslanie kópie dokumentu, služba zmena zmluvy na podnet klienta, služba prepárovanie platieb, služba druhá upomienka zdarma a služba call centra). Za uzavretie tejto dohody sa žalobca zaviazal zaplatiť mesačne žalovanému odplatu vo výške 2,56% zo sumy schváleného úveru, zníženej o sumu poplatku za poskytnutie úveru, čo potom predstavuje výšku mesačnej sumy 34,56 eura (teda 1.500 eur - 150 eur a následne x 2,56%). Z dohody o zrážkach zo mzdy č. 8500127253 z 19. 08. 2015 súd zistil, že nadväzuje na zmluvu o úvere č. 8500127253 z 19. 08. 2015 a strany sa ňou dohodli, že na základe nej bude (v prípade, že uvedený úver nebude riadne a včas splácaný) zo mzdy žalobcu v prospech veriteľa z uvedeného úveru odvádzaná suma 87,11 eura do doby úhrady všetkých pohľadávok. Súd skúmal platnosť úverovej zmluvy z pohľadu naplnenia zákonných náležitostí spotrebiteľskej zmluvy, pretože je zrejmé, že úverová zmluva medzi stranami uzavretá je spotrebiteľskou zmluvou, ide totiž o zmluvu medzi dodávateľom a odberateľom. Súd prvej inštancie poukázal na rozhodovaciu činnosť NS SR a na jeho rozhodnutia 3Cdo/146/2017 a 3Cdo/56/2018 a na to, že pokiaľ ide o to, či zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje výšku, počet a termín splátok úrokov a iných poplatkov, je potrebné mať na zreteli, že eurokonformný výklad ustanovenia § 9 ods. 2 písm. l) zák. č. 129/2010 Zb. umožňuje dospieť k záveru, že toto ustanovenie nevyžaduje, aby zmluva o úvere obsahovala presné vymedzenie vnútornej skladby jednotlivých splátok, to znamená určenie, aká časť každej jednotlivéj splátky sa použije na splátku istiny a aká jej časť spláca bežné úroky a poplatky. Účelom predmetného ustanovenia nebolo, aby mal spotrebiteľ už pri uzatvorení zmluvy k dispozícii v číselnom vyjadrení informáciu, aká časť bude v tej ktorej anuitnej splátke pripadať na istinu, úverový úrok a iné platby. Nemožno tak od dodávateľov v zmluvách uzatváraných podľa zák. č. 129/2010 Zb. žiadať, aby v nich uvádzali presný rozpis plánovanej amortizácie dlhu, teda rozpis splátok po častiach (samostatne vo väzbe na istinu, úrok a poplatky). Pokiaľ ustanovenie § 9 ods. 2 písm. l) zákona č. 129/2010 Zb. uvádza pojmy „výška“ alebo „počet“, či „termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov“, je treba za použitia eurokonformného výkladu dospieť k záveru, že toto ustanovenie len spresňuje, čo splátka úveru zahŕňa. S ohľadom na uvedené skutočnosti je potom potrebné ustáliť taký právny záver, že uzatvorenú úverovú zmluvu nie je možné považovať za bezúročnú a bez poplatkov preto, že táto by neobsahovala náležitosti zmluvy v zmysle ustanovenia § 9 ods. 2 písm. l) zákona č. 129/2010 Z. z. Pokiaľ ide o výšku RPMN, je jej výška v zmluve uvedená správne. Celková výška mesačnej splátky žalobcu v zmysle úverovej zmluvy a dohody o poskytovaní služieb je 87,11 eura, poskytnutá suma úveru 1.500 eur pri počte splátok úveru 36, čo pri údajoch uvedených v bode 6 predmetnej úverovej zmluvy predstavuje tam uvedenú sumu RPMN i priemernej RPMN. V tejto časti žalobca neuniesol svoje dôkazné bremeno a nepreukázal nesprávnosť tam uvedených údajov. Súd mal za preukázané, že predmetná zmluva je platná, pričom jej obsah nie je v rozpore so zákonom, nakoľko je nepochybné, že spĺňa všetky náležitosti Zákona o spotrebiteľských úveroch. Pokiaľ ide o určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy č. 8500127253 z 19. 08. 2015, súd konštatoval, že vzhľadom k tomu, že táto iba dopĺňa uvedenú úverovú zmluvu pre prípad jej porušenia v časti riadneho nesplácania úveru, je vo chvíli, keď súd konštatoval platnosť základnej zmluvy, táto dohoda platná, nakoľko súd nezistil jej rozpor so zákonom. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP a žalovanému, v konaní plne úspešnému, priznal nárok na plnú náhradu trov konania. O výške jeho nároku na náhradu trov konania súd rozhodne podľa § 262 ods. 2 CSP po právoplatnosti rozsudku.

2. Proti tomuto rozhodnutiu podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca, namietajúc, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Nesprávne skutkové zistenia, ktoré vyústili do nesprávneho právneho posúdenia, spočívajú podľa názoru žalobcu v tom, že konajúci súd nevyhodnotil zmluvu o úvere zo dňa 19. 08. 2015 za bezúročnú a bez poplatkov, a to aj napriek tomu, že táto zmluva neobsahuje predpísané náležitosti v zmysle § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Zmluva o úvere obsahuje nesprávny údaj o celkovej čiastke spojenej so zaplatením úveru vo výške 2.041,80 eura, ktorý bol použitý pri výpočte RPMN, čo má za následok nesprávny údaj o RPMN. Platbu podľa dohody o poskytnutí služieb treba jednoznačne započítať do celkovej čiastky, a teda zohľadniť pri výpočte RPMN. Z predložených dôkazov nevyplýva, či by žalobca bez uzatvorenia dohody o poskytovaní služieb získal úver, alebo ich získal za podmienok dohodnutých v zmluve. Žalovaný uvedené nepreukázal a preukázaním toho nie je tomu zodpovedajúce ustanovenie v dohode o poskytovaní služieb, ktorá je formulárová, žalobca nielenže jej nemohol ani porozumieť, ale nemohol mať ani čas si ju prečítať pri množstve podpisovaných dokumentov. Dohoda o poskytovaní služieb je uzavretá v rozpore s dobrými mravmi, pretože na jej základe žalobcovi boli vnútené služby, o ktoré

vôbec nežiadal a ide o záväzok spotrebiteľa zaplatiť za niečo, čo mu ani nebolo dodané. Súčin mesačnej splátky spolu s odmenou podľa dohody o poskytovaní služieb vo výške 87,11 eura a počtu splátok, predstavuje celkovú čiastku 3.135,96 eura, čo po zadaní do interaktívnej kalkulačky na výpočet RPMN predstavuje RPMN vo výške 73,39%. Taktiež pri celkovej čiastke 3.135,39 eura je nesprávne uvedená aj úroková sadzba vo výške 16,94%, ktorá je jednoznačne omnoho vyššia. Je predsa nelogické, aby pri výške istiny poskytnutého úveru vo výške 1.350 eur po odpočítaní poplatku za poskytnutie úveru, žalobca žiadal aj doplnkovú službu, a to dohodu o poskytovaní služieb za celkovú odplatu 1.244,16 eura. Zmluva neobsahuje údaj o celkovej výške úveru podľa § 9 ods. 2 písm. g/ zákona č. 129/2010 Z. z. a v zmluve je uvedená nesprávna RPMN v neprospech spotrebiteľa. Ak žalobca na základe zmluvy o úvere reálne čerpal sumu 1.350 eura (žalobcovi bol okamžite započítaný poplatok vo výške 150 eur), pričom v zmluve je uvedený nesprávny údaj 1.500 eur, má to rovnaké následky, ako keby v zmluve údaj o celkovej výške úveru nebol uvedený vôbec. Táto nesprávna celková výška úveru má v konečnom dôsledku za následok, že v zmluve je uvedená nesprávna výška RPMN a to v neprospech spotrebiteľa, keďže výpočet RPMN závisí od celkovej výšky úveru. Predmetná zmluva tiež neobsahuje jednoznačný údaj o termíne konečnej splatnosti, na základe čoho nebolo objektívne možné zistiť rozsah záväzku žalobcu. V konkrétnej úverovej zmluve termín konečnej splatnosti uvedený nie je, a tiež nie je uvedená doba trvania zmluvy o úvere. Za náležitosť v zmysle § 9 ods. 2 písm. f/ nemožno považovať údaj „Splatnosť úveru (počet splátok): 36.“ Vzhľadom na uvedené pre spotrebiteľa nie je možné bez väčších ťažkostí a s istotou identifikovať termín konečnej splatnosti úveru, resp. aj dobu trvania úveru, čo má vplyv na schopnosť dlžníka posúdiť rozsah svojho záväzku. Bolo v kompetencii poskytovateľa úveru, aby všetky podstatné údaje na výpočet konečnej splatnosti určil tak, že spotrebiteľ pri podpise zmluvy by mal k dispozícii konkrétnu informáciu o dĺžke splácania úveru, napriek tomu pristúpil len k neurčitému vymedzeniu splatnosti, a preto treba považovať predmetný úver s odkazom na ust. § 11 ods. 1 písm. b/ Zákona o spotrebiteľských úveroch za bezúročný a bez poplatkov. Takýto záver je aj v súlade so Smernicou 2008/48, nakoľko neurčitý údaj o konečnej splatnosti úveru dlžníkovi neumožňuje poznať všetky podmienky budúceho plnenia uzavretej zmluvy a ide o skutočnosť, ktorej neuvedenie môže spochybniť možnosť spotrebiteľa posúdiť rozsah svojho záväzku. Keďže zmluva o úvere je bezúročná a bez poplatkov, žalovaný si dohodou o zrážkach zo mzdy zabezpečuje aj plnenie, na ktoré nemá nárok, a to zmluvný úrok a rôzne poplatky. Z uvedeného dôvodu je dohoda o zrážkach zo mzdy s poukazom na ustanovenie § 39 Občianskeho zákonníka neplatný právny úkon. Dohoda o zrážkach zo mzdy určite a zrozumiteľne neobsahuje výšku pohľadávky, ktorá má byť uvedeným zabezpečovacím prostriedkom zabezpečená. Opisuje len možné spôsoby jej vzniku - existujúce, budúce, podmienené záväzky v neurčitej výške, vymedzuje zabezpečovacie pohľadávky ako pohľadávky z úveru, vrátane revolvingov, prípadne zmluvné pokuty a prípadné jeho ďalšie pohľadávky, ktoré do budúcnosti vyplynú zo zmluvy a jej prípadných dodatkov. Takéto dojednanie žalobca považuje za neurčité a nezrozumiteľné v zmysle § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Neurčité je aj zvýraznené zmluvné dojednanie článku dohody týkajúcej sa výšky splátok, podľa ktorého, ak nebude v ktoromkoľvek mesiaci zrážka zo mzdy vykonaná v dohodnutej výške, bez ohľadu na dôvod, má byť zrážka nasledujúci mesiac zvýšená nad dohodnutú sumu. Jedná sa o neprimerané zvýhodnenie zmluvnej strany veriteľa a predstavuje zároveň obchádzanie náležitostí dohody o zrážkach zo mzdy. Ide o formulárový typ dohody, ktorý žalobca nemal možnosť ovplyvniť, takáto dohoda o zrážkach zo mzdy nebola individuálne dojednaná. Dohoda o zrážkach zo mzdy predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku podľa § 53 ods. 1 a 5 Občianskeho zákonníka. Spotrebiteľ sa v porovnaní s predajcom alebo dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení, pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ako aj úroveň informovanosti a táto situácia ho vedie k pristúpeniu na podmienky pripravené vopred predajcom bez toho, aby mohol ovplyvniť ich obsah. Pri uzatváraní tejto dohody spotrebiteľ musí mať vedomosť pohľadávku akého druhu a v akej výške dohoda o zrážkach zo mzdy zabezpečuje. V opačnom prípade sa vystavuje tomu, že veriteľ vymôže celú pohľadávku prostredníctvom zrážok z dlžníkovej mzdy, ktorú by spotrebiteľ nebol povinný zaplatiť pri obligatórnom prieskume neprijateľných zmluvných podmienok v zmluve o spotrebiteľskom úvere. Ide o neprimerané zvýhodnenie veriteľa v neprospech spotrebiteľa, umožňujúce vymôcť pohľadávku vo výške, ktorá mu neprináleží. Navrhol, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmenil v zmysle § 388 CSP a to tak, že vyhovie žalobnému návrhu v celom rozsahu a prizná žalobcovi právo na náhradu trov konania.

3. Žalovaný v písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu žalobcu uviedol, že súd prvej inštancie vec správne právne posúdil, keď žalobu v celom rozsahu zamietol a priznal žalovanému nárok na náhradu trov konania v plnej výške. Popiera tvrdenia žalobcu, že RPMN v predmetnej zmluve je uvedená nesprávne. Žalobca nijakým spôsobom nepreukázal nesprávnosť výpočtu RPMN v konaní pred súdom

prvej inštancie. Do RPMN sa započítava odplata za služby výlučne v prípade, ak boli podmienkou získania úveru, čo v tomto prípade splnené nie je, nakoľko ide o dobrovoľné služby v zmysle článku I., bod 2 dohody o poskytnutí služby. Popiera aj tvrdenia žalobcu, že dohoda o zrážkach zo mzdy má predstavovať neprijateľnú zmluvnú podmienku. Prostredníctvom dohody o zrážkach zo mzdy sa pristupuje k splneniu povinnosti dlžníka, t. j. úhrady splátok úveru. Tento inštitút patrí k tradičným prostriedkom zabezpečenia záväzkov, ktorý upravuje Občiansky zákonník, a slúži najmä k úhrade dlhu zo zmluvy, jeho splátok a úrokov. Jedná sa o rovnocenný spôsob splácania dlhu ako uhrádzanie splátok vkladom v banke, platením prostredníctvom pošty, trvalým príkazom a pod. Veriteľovi vzniká právo použiť tento inštitút, len čo sa pohľadávka stala splatnou. Tento zabezpečovací inštitút nebol zo spotrebiteľského práva zákonodarcom vylúčený ako nepripustný. Tvrdenie žalobcu o neprijateľnom charaktere dohody o zrážkach zo mzdy neobstoí, nakoľko dohoda o zrážkach zo mzdy je zákonný spôsob zabezpečenia pohľadávky (§ 551 Občianskeho zákonníka). Neprijateľnou podmienkou z povahy veci nie je dohoda, ktorá kopíruje/preberá obsah zákonnej úpravy. Toto vyplýva výslovne aj zo Smernice Rady 93/13/EHS, podľa ktorej sa ustanovenia smernice (upravujúcej neprijateľné podmienky) nepoužijú na podmienky, ktoré odrážajú zákonné ustanovenia členského štátu. Tvrdeniam žalobcu odporuje aj súčasná právna úprava inštitútu dohôd o zrážkach zo mzdy. Dňa 23. 12. 2015 nadobudol účinnosť zákon č. 438/2015 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa aj Zákon o spotrebiteľských úveroch. Podľa jeho znenia (§ 9 ods. 13) bolo určené, že záväzky z úverovej spotrebiteľskej zmluvy je možné zabezpečiť len dohodou o zrážkach zo mzdy, ručením a záložným právom. Ak Národná rada SR ako jediný zákonodarný orgán vo forme zákona určila, že dohoda o zrážkach zo mzdy je stále a naďalej prípustný spôsob zabezpečenia záväzkov zo spotrebiteľskej úverovej zmluvy, potom každý je týmto rozhodnutím zákonodarcu vo forme zákona viazaný. Zabezpečenie pohľadávky nemusí explicitne poukazovať na číselne vyjadrenie pohľadávky, ale môže byť uskutočnené aj spôsobom, na základe ktorého sa dá pohľadávka určiť. Označenie pohľadávky, ktorej sa zabezpečenie týka, ako určitý nárok z konkrétneho právneho vzťahu (v tomto prípade zmluvy o revolvingovom úvere s konkrétnym číslom) je v tomto prípade z hľadiska identifikácie zabezpečenej pohľadávky dostatočne určité, pretože pohľadávka(y) sa nezameniteľne identifikuje z hľadiska osoby oprávnenej a povinnej, a z hľadiska určenia právneho vzťahu (právneho dôvodu) zabezpečovanej pohľadávky. Exaktné uvedenie výšky pohľadávky nie je ani v zmysle nejakej právnej normy, a ani všeobecných požiadaviek na určitosť právneho úkonu, potrebné. Žalobca v podanom odvolaní neosvedčil dôvody jeho podania a navrhol, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil.

4. Žalobca v písomnom vyjadrení k podanému vyjadreniu žalovaného uviedol, že keďže zmluva o úvere je bezúročná a bez poplatkov, dohoda o zrážkach je s poukazom na ustanovenie § 39 Občianskeho zákonníka neplatný právny úkon, keďže žalovaný si dohodou o zrážkach zo mzdy zabezpečuje aj plnenie, na ktoré nemá nárok, a to minimálne zmluvný úrok a zmluvnú pokutu. V tomto smere poukázal na skutočnosť, že naliehavý právny záujem spotrebiteľa na určení neplatnosti neprijateľnej zmluvnej podmienky a vyslovení jej neplatnosti vyplýva zo zákonného ustanovenia, najmä z § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 11. 11. 2019 sp. zn. 4Co/157/2019 a uznesenie Najvyššieho súdu SR z 28. 03. 2019 sp. zn. 6Cdo 27/2018.

5. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 CSP), viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania žalobcu (§ 379 a § 380 ods. 1 CSP), prejednal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania, s verejným vyhlásením rozsudku a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné a rozsudok súdu prvej inštancie v jeho napadnutom zamietajúcom výroku o určení, že úver je bezúročný a bez poplatkov je potrebné podľa ustanovenia § 388 CSP zmeniť a žalobe žalobcu vyhovieť, keďže neboli splnené podmienky ani na jeho potvrdenie (§ 387 ods. 1 CSP) a ani na jeho zrušenie (§ 389 ods. 1 CSP). Vo vzťahu k napadnutému výroku rozsudku súdu prvej inštancie o zamietnutí žaloby žalobcu v časti o určení neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy a ako i v súvisiacom výroku o náhrade trov konania dospel odvolací súd k záveru, že v tomto rozsahu je potrebné napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie v zmysle ustanovenia § 389 ods. 1 písm. b/ CSP zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

6. Z obsahu spisu v prejednávanej veci vyplýva, že žalobca sa podanou žalobou voči žalovanému domáhal určenia, že Zmluva o spotrebiteľskom úvere revolvingového typu č. 8500127253 zo dňa 19. 08. 2015, uzavretá medzi žalobcom a žalovaným, je bezúročná a bez poplatkov, a to na tom základe, že takto uzatvorená zmluva neobsahuje všetky zákonom č. 129/2010 Z. z. požadované náležitosti v zmysle ustanovenia § 9 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch. Namietal, že údaj uvedený v

zmluve ako celková čiastka, ktorú musí dlžník zaplatiť vo výške 2.041,18 eura je nesprávny, nakoľko pri súčine počtu a výšky mesačnej splátky je zrejmé, že celková suma, ktorú musí dlžník zaplatiť dosahuje, vrátane poplatku za poskytnutie úveru, sumu 3.285,96 eura. Žalovaný do celkovej sumy, ktorú bude musieť dlžník zaplatiť, nezahrnul mesačnú platbu podľa Dohody o poskytovaní služieb č. 8500127253, napriek tomu, že dohoda je k zmluve akcesorickou zmluvou a priamo s ňou súvisí. V zmluve tiež nie je správne uvedená výška RPMN, ktorá pri prepočte dosahuje výšku 90,52% a ktorej výška je v hrubou rozpore so zákonom, ako i dobrými mravmi. Tiež namietal, že v zmluve absentuje uvedenie druhu úveru, doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termínu konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, uvedenie odplaty v zmysle ustanovenia § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka, uvedenie výšky, počtu a termínov splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia a tiež adresa veriteľa, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť. Žalovaný tak porušil svoje povinnosti stanovené zákonom č. 129/2010 Z. z. a v zmluve neuviedol všetky obligatórne náležitosti, z ktorého dôvodu nastal zákonom predpokladaný následok, že úver poskytnutý žalobcovi je bezúročný a bez poplatkov. V priebehu konania žalobca podaním zo dňa 24. 08. 2017 rozšíril petiu uplatnenej žaloby a žiadal, aby súd rozhodol o tom, že Dohoda o zrážkach zo mzdy č. 8500127253 zo dňa 19. 08. 2015, uzavretá medzi žalobcom a žalovaným, za účelom zabezpečenia pohľadávky žalovaného zo Zmluvy o spotrebiteľskom úvere revolvingového typu č. 8500127253 zo dňa 19. 08. 2015, je neplatná. Súd prvej inštancie uznesením zo dňa 19. 09. 2017 č. k. 13Csp/85/2017-37 žalobcom požadovanú zmenu žaloby pripustil.

7. Podľa § 388 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

8. Preskúmajúc podané odvolanie žalobcu vo vzťahu k zamietajúcemu výroku súdu prvej inštancie o určení, že zmluva o spotrebiteľskom úvere je bezúročná a bez poplatkov, odvolací súd udáva, že sa so závermi súdu prvej inštancie uvedenými v bode 18. odôvodnenia rozhodnutia o správnej výške RPMN nestotožňuje. To, ako súd prvej inštancie v tejto časti odôvodnil svoje rozhodnutie, by za situácie, že by odvolací súd v danom prípade nebol povinný postupovať striktnie v zmysle ustanovenia § 390 písm. a/ CSP, viedlo jednoznačne k postupu odvolacieho súdu v zmysle ustanovenia § 389 ods. 1 písm. b/ CSP, pretože súd prvej inštancie vôbec nevysvetlil, ako dospel k záveru o správnosti výšky RPMN. Keďže však odvolací súd naznačeným spôsobom postupovať nemôže, rešpektujúc zákonný príkaz pre postup odvolacieho súdu v zmysle ustanovenia § 390 CSP, pristúpil odvolací súd k prejednaniu odvolania tak, že napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie vo vyššie vymedzenom rozsahu zmenil podľa § 388 CSP, pretože mal za to, že právne závery súdu prvej inštancie vedúce k zamietnutiu žaloby (vo vzťahu k určeniu, že zmluva je bezúročná a bez poplatkov) nie sú správne.

9. Ročná percentuálna miera nákladov určuje percento z celkovej výšky spotrebiteľského úveru, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť za obdobie jedného roka v súvislosti s úverom, či pôžičkou, ich správou a ďalšími výdavkami spojenými s ich čerpaním, teda všetky náklady, ktoré sú s tou ktorou pôžičkou spojené. RPMN teda v sebe zahŕňa všetky náklady s pôžičkou, či úverom spojené - napr. poplatky za uzatvorenie zmluvy, za správu úveru, za prevody peňažných prostriedkov, za poistenie schopnosti splácať a pod. RPMN je číslom, ktoré umožní spotrebiteľovi lepšie vyhodnotiť výhodnosť alebo nevýhodnosť poskytovanej pôžičky, či úveru.

10. Výška RPMN za úver uvádzaná žalovaným v spornej zmluve 25,39% vychádza z výpočtu, do ktorého bola ako vstupný údaj zadaná výška mesačnej splátky 52,22 eura. V skutočnosti však výška mesačnej platby, ktorú bol žalobca povinný realizovať v počte 36 splátok, bola 87,11 eura a táto v sebe zahŕňala nielen výšku splátky úveru 52,22 eura, ale i výšku platby podľa Dohody o poskytovaní služieb - 34,89 eura. Napriek tomu, že žalovaný tvrdil, že služby dojednané v zmysle Dohody o poskytovaní služieb uzavretej v ten istý deň a pod tým istým číslom ako sporná zmluva o úvere vo forme formulárovej zmluvy sú službami doplnkovými a uzavretie tejto dohody nepodmieňovalo samotné uzavretie úverovej zmluvy (uvedené žalovaný deklaroval tiež v obsahu samotnej dohody), nie je možné prijať taký záver, že by jej uzavretie, i keď ako samostatného právneho úkonu, bolo výsledkom slobodnej vôle žalobcu, t. j. že svedčí o slobodnej vôli dlžníka pristúpiť na takéto osobitné zmluvné podmienky, v zmysle ktorých bol žalobca povinný pravidelne mesačne plniť poplatok za službu v zmysle dohody, zahrnutý do celkovej mesačnej platby 87,11 eura. Žalovaný nepreukázal, že žalobca mal možnosť výberu, či predmetnú dohodu podpíše alebo nepodpíše, ak chcel, aby mu bol žalovaným poskytnutý úver, a teda to, či žalobca okrem úkonu, ktorý bol v danom okamihu vo sfére jeho záujmu, z vlastnej vôle pristúpil k

uzavretiu ďalšieho úkonu, z ktorého mu následne vyplynula povinnosť plniť za služby v ňom dojednané. Nemožno tak súhlasiť so žalovaným, že súčasťou RPMN nemal byť poplatok za poskytnutie služby vo výške 34,89 eura mesačne, pretože práve jeho nezahrnutím do celkových nákladov spojených s úverom, by určená výška RPMN nebola určená správne. Sám žalovaný definoval výšku mesačnej splátky celkovou sumou 87,11 eura, ktorej súčasťou bola nesporne i platba podľa Dohody o poskytnutí služby. Zákon o spotrebiteľských úveroch pritom veľmi podrobne stanovuje obsahové náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, s cieľom dať dlžníkovi jasnú predstavu o obsahu jeho záväzku. Žalovaný, ktorý do výpočtu RPMN nezahrnul poplatok za poskytnutie služby, znemožnil dosiahnuť reálnu predstavu o poskytovanom úvere zodpovedajúcu skutočnosti. Vychádzajúc z uvedeného treba jednoznačne prijať taký právny záver, že úverová zmluva obsahuje nesprávne uvedenie RPMN v neprospech spotrebiteľa, a tak neobsahuje správny údaj o zákonnej náležitosti zmluvy predpokladanej ustanovením § 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, správne citovaného súdom prvej inštancie.

11. V kontexte vyššie uvedeného potom treba tiež konštatovať, že v zmluve absentuje údaj - celková čiastka, ktorú mal žalobca zaplatiť, pretože pri splátkach titulom úveru vo výške 87,11 eura realizovaných v počte 36-krát, po pripočítaní poplatku za poskytnutie úveru 150 eur by celková čiastka, ktorú by žalobca zaplatil, predstavovala sumu 3.285,96 eura. Táto suma však nekorešponduje so sumou predstavujúcou celkovú čiastku, ktorú musí dlžník zaplatiť v zmysle bodu 6 zmluvy uvedenej v sume 2.041,80 eura. Potom treba uzavrieť, že pri takýchto zmätočných údajoch spotrebiteľ nedostal správnu informáciu o tom, aká bude skutočná suma, ktorú má veriteľovi zaplatiť.

12. Z uvedeného dôvodu odvolací súd, na rozdiel od súdu prvej inštancie, dospel k záveru, že žalobe žalobcu je v rozsahu ním uplatneného nároku na určenie, že zmluva o spotrebiteľskom úvere je bezúročná a bez poplatkov, potrebné vyhovieť, keď mal za to, že predmetný úver je považovaný podľa § 11 ods. 1 zák. písm. b/ č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch za bezúročný a bez poplatkov, a to z dôvodu absencie náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. k/ zák. č. 129/2010 Z. z. Naliehavý právny záujem žalobcu na takomto určení nie je potrebné preukazovať, keďže tento nesporne vyplýva z právneho predpisu, a to zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Keďže však súd prvej inštancie vo vymedzenom rozsahu vec nesprávne právne posúdil, odvolací súd pristúpil k zmene jeho rozhodnutia v napadnutom zamietajúcom výroku o určení, že zmluva je bezúročná a bez poplatkov, a to v súlade s § 388 CSP tak, že žalobe žalobcu v tomto rozsahu ako dôvodnej vyhovel.

13. Predmetom prejednania odvolacieho súdu bol i napadnutý zamietajúci výrok rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorým súd zamietol žalobu v časti o určení neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy.

14. Podľa § 389 ods. 1 písm. b/ CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

15. Podľa § 220 ods. 2 CSP v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

16. Právo strany na riadne odôvodnenie rozhodnutia je jednoznačne takým procesným právom, ktoré mu je v civilnom konaní priznané za účelom obhájenia a ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Odôvodnenie rozsudku súdu musí mať náležitosti uvedené v ustanovení § 220 ods. 2 CSP, musí obsahovať výklad opodstatnenosti, pravdivosti, zákonnosti a spravodlivosti výroku rozsudku. Súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia musí vyrovnávať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen s poukazom na všetky skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na prijaté právne závery. Účelom odôvodnenia rozsudku je predovšetkým preukázať správnosť rozsudku; odôvodnenie musí byť súčasne preskúmateľné.

17. Vo vzťahu k tomuto výroku súdu prvej inštancie je nutné konštatovať, že v rozhodnutí súdu prvej inštancie absentuje akékoľvek odôvodnenie toho, prečo súd prvej inštancie vo vzťahu k uplatnenému nároku na neplatnosť dohody o zrážkach zo mzdy považoval žalobu žalobcu za nedôvodnú. Len strohé konštatovanie súdu prvej inštancie v bode 20. napadnutého rozsudku, že vzhľadom na vyslovenú platnosť zmluvy o úvere je platná i dohoda o zrážkach zo mzdy, je absolútne nenapĺňajúce náležitosti odôvodnenia rozhodnutia v zmysle ustanovenia § 220 ods. 2 CSP a v konečnom dôsledku takýto záver vo všeobecnom ponímaní nie je ani správny (t. j. len z dôvodu, že zmluvu o úvere súd považoval za platnú, je automaticky, bez jeho podrobenia súdnemu prieskumu, platný i ďalší právny úkon s ňou súvisiaci). Úplne absentujúce odôvodnenie vo vzťahu k tomuto nároku žalobcu, ktoré neposkytuje žiadne odpovede na nastolené argumentačné otázky strán sporu, je tak nepreskúmateľné, čo zákonite viedlo odvolací súd k postupu v zmysle ustanovenia § 389 ods. 1 písm. b/ CSP a zrušeniu rozhodnutia súdu prvej inštancie v jeho zamietajúcom výroku týkajúcom sa neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy, ako i v súvisiacom výroku o náhrade trov konania. Keďže vo vzťahu k tomuto uplatnenému nároku súd prvej inštancie rozhodol prvýkrát (napadnutým rozhodnutím) a v tomto rozsahu rozhodnutie súdu prvej inštancie ešte odvolacím súdom nebolo zrušené, takémuto postupu odvolacieho súdu nebránil ani zákonný príkaz zakotvený v ustanovení § 390 CSP.

Toto rozhodnutie bolo prijaté v senáte pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).